

Торги, як підстава виникнення цивільних правовідносин

УДК: 347.7

Кривицький Є. О., студент 2 курсу
факультету економіки і права ХНЕУ

Проаналізовано правову природу торгів. Встановлено особливості укладання договорів на торгах, аукціонах. Виявлено основні проблемні аспекти з цього питання. Запропоновано шляхи вирішення виявлених проблем.

Проанализирована правовая природа торгов. Установление особенностей заключения договоров на торгах, аукционах. Выявлены основные проблемные аспекты по этому вопросу. Предложены пути решения выявленных проблем.

Is analysed in theses. Establishment of features of entering into contracts on auctions, auctions. Basic problem aspects are educed through this question. The ways of decision of the educed problems are offered.

Ключові слова: торги, право, договори на торгах, аукціони.

Впровадження радикальних реформ у сфері власності, розвитку підприємництва та інших форм господарювання. Роль цивільно-правового договору як одного з найефективніших правових методів опосередкування суспільних відносин.

Ще донедавна основна сфера регулювання торгів перебувала за межами цивільного права. Мова йшла, головним чином, про процесуальні норми, присвячені зверненню стягнення на майно боржника. Перша регламентація торгів як особливого способу укладання цивільно-правових договорів була пов'язана з переходом до ринку, а більш конкретно – з проведенням приватизації державної власності. В подальшому, враховуючи потреби практики, в ЦК України 2003 р. було закладено ст. 650, яка відсилає до спеціальних актів законодавства, що

визначають особливості укладення договорів на біржах, аукціонах, конкурсах тощо.

Подальше розширення сфери застосування торгів багато у чому стримується наявністю численних прогалин і неузгоджень у чинному законодавстві України. Так, у ЦК України міститься лише згадування про можливість укладання договорів на торгах [1; Ст. 650, 656].

Але в той же самий час із погляду цивільного законодавства торги є способом укладання договору.

Так Б. Гонгало вважає, що між організатором і учасниками торгів договірних відносин не існує [2; С. 126].

Третя точка зору є протилежною. На думку Н. Д. Єгорова, зобов'язання з передавання майна, виконання робіт чи надання послуг виникає із юридичного складу: проведення торгів і укладення а основі їх результатів договору [3; С. 499].

Інша думка це проведення торгів як самостійний юридичний факт. М. И. Брагінський розвиває думку далі, зазначаючи, що перший з наведених юридичних фактів – договір про проведення торгів, за яким організатор зобов'язується провести торги, визначити переможця, підписати протокол [4; С. 184].

Я погоджуюся з тим, що зараз, в умовах ринкової економіки цивільно-правовий договір є основним засобом організації відносин між учасниками цивільних правовідносин.

Укладення правочинів в умовах конкуренції покупців розкривається через загальне поняття «торги». Аналіз чинного законодавства показує, що досі не вироблено його однозначного розуміння. Так, в ст.1 Закону України «Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти» під торгами розуміється порядок здійснення конкурентного відбору виконавців щодо закупівлі товарів, виконання робіт, надання послуг за процедурами, встановленими цим законом [5; Ст. 1]. За своєю юридичною природою торги – це сукупність дій (юридичних фактів), які послідовно здійснюються організатором та учасниками торгів. Торги є способом укладання договорів різного виду в умовах конкуренції, за допомогою яких відбувається встановлення договірних відносин між організатором торгів (власником чи уповноваженою особою) і тим

учасником, який запропонував найбільш вигідні для організатора торгів умови договору і в установленому порядку визнаний переможцем.

По-перше, торги є різновидом юридичних фактів. Причому правовідносини, які виникають у процесі організації та проведення торгів є цивільно-правовими, бо учасники торгів перебувають у стані юридичної рівності.

По-друге, на підставі договору про проведення торгів виникають відносні цивільні правовідносини, адже конкретному уповноваженому суб'єктові (учасник торгів) протистоїть конкретний зобов'язаний суб'єкт (організатор торгів).

Отже, проведення торгів є як юридичним фактом, так і фактом для підстав виникнення цивільних правовідносин.

Література

1. Цивільний кодекс України: від 16.01.2003 // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 44. – Ст. 356.
2. Гонгало Б. М. Обеспечение исполнения обязательств / Б. М. Гонгало. – М.: Спарк, 1999. – 152 с.
3. Егоров Н. Д. Гражданское право.: учебник в 3-х томах. Т. 1. – 7-е издание испр. и дораб. / Н. Д. Егоров, В. В. Байбак, И. В. Елисеев – М.: Проспект, 2010. – 784 с.
4. Брагинский М. И., Договорное право.: Книга первая. Общие положения. – издание 3-е стереотип. / Брагинский М. И., Витрянский В. В. – М.: Статут, 2006. – 848 с.
5. Про закупівлі товарів, робіт та послуг за державні кошти: закон України від 22.02.2000 р. № 1490-III // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 20. – Ст.1

Зав. кафедри
правового регулювання економіки
к.ю.н., проф.
Керівник, к.ю.н., проф.
Автор

Сергієнко В. В.
Сергієнко В. В.
Кривицький Є. О.